

4. Сфери використання: Евфемізм зустрічається в політиці, ЗМІ, медицині, а також побутових розмовах формального стилю. Дисфемізми зазвичай вживають у розмовах, лише неформального стилю, рідше в інших сферах.

Поняття «евфемізм» та «дисфемізм» є цілковито протилежними за теоретичним, функціональним та практичним аспектом. Проте, спільна риса між ними також є. Вона полягає у вживанні двох понять у комунікативних ситуаціях, що одразу показують негативне ставлення до певного об'єкту або суб'єкту.

Список використаної літератури

1. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія: наукове видання у 2 Т. І. Київ: ВЦ «Академія», 2007, Т. 1: А-Л, с. 609.
2. Гром'яка Р. Т., Ковалів Ю. І., Теремко В. І. Літературознавчий словник-довідник: 2-ге вид., випр., допов. Київ : Академія, 2007, 752 с.
3. Sharp A. Euphemisms That GetonMyYou-Know-Whats And Other Meticulously Assembled Listsof Extremely Valuable Nonsense: periodical publication. Missouri: Andrews McMeel Publishing, 2021, p.194.
4. Русанівський В. М., Тараненко О. О. Українська мова: енциклопедія: періодичне видання. Київ: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2004. с. 824.

Напрямок 2. Проблеми і перспективи сучасної лінгвістики

Дарія Іваницька

учениця 10-В класу Обласного наукового ліцею в м. Рівне Рівненської обласної ради, м. Рівне

Науковий керівник – Ірина Бойко, асистент кафедри іноземних мов (Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне).

Ірина Носальчук, викладач Обласного наукового ліцею в м. Рівне Рівненської обласної ради, м. Рівне

ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНОГО ДИСКУРСУ

(НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО ФІЛЬМУ “BARBIE”, 2023)

Гендерний дискурс – це система уявлень та символів, що відображає суспільні погляди на ролі чоловіків та жінок. Він формує й закріплює в свідомості суспільства та окремих людей певні гендерні ролі, їхню значущість та право на ідентичність. Це відбувається під впливом суспільних очікувань і стереотипів щодо того, як повинні поводитися чоловіки та жінки, визначаючи їхні місця та ролі в соціумі [2]. Гендер як елемент сучасної наукової моделі людини відображає соціальні, культурні й психологічні аспекти статті, тобто є комплексом соціально-культурних явищ, що співвідносяться зі статтю індивіда і відображаються у мовленні [1, с. 1-3]. Гендерні відношення у мові закріплюються у формі мовних стереотипів, які впливають на поведінку людини, зокрема мовленнєву, на процеси її мовної соціалізації. Лінгвістика допомагає виявити відбиття гендерних стереотипів, закріплених у свідомості носіїв мови [3, с. 16-162].

Гендерно маркована лексика у діалогах стрічки «Барбі» складає лінгвосинергетику концептуального поля гендерного дискурсу, що загалом відтворює уявлення про гендерну ситуацію та гендерні відносини в суспільстві. Під час аналізу діалогів фільму необхідно враховувати принцип «стереотипності», оскільки всіх мешканців іграшкової країни Барбіленд можна умовно розділити на «Барбі» та «Кенів», де кожен персонаж має певний набір типових рис і характеристик, починаючи від ролі в цьому мініатюрному соціумі, до мовних особливостей, таких як лексикон персонажів. На думку персонажів стрічки, саме реальний світ перевернувся з ніг на голову, адже ролі, відведені чоловіку та жінки не відповідають їх призначенню: *“The real world is forever and irrevocably messed up (Barbie)”*.

У сфері дослідження є два концепти — чоловік та жінка, які трансформуються у Барбі та Кена, на яких зосереджені гендерні відносини в суспільстві загалом. Проте світ відомої ляльки дещо інший, оскільки Барбі представляє особу, яка може виконувати будь-яку роль в цьому уявному суспільстві, починаючи від стандартних ролей реального соціуму: Барбі-майбутня мама, Барбі-подруга, Барбі-лікарка, Барбі-вчителька тощо; до нетипових: Барбі-астронавтка, Барбі-політикиня, Барбі-науковиця, Барбі-Любителька пригод або так звана Дивна Барбі чи Стереотипна Барбі, тобто просто красива лялька без особливих умінь і талантів.

Ідея фантазійного світу ляльки в тому, що Барбі є центром усього – самодостатньою і досконалою жінкою, яка не потребує нікого іншого для щасливого життя, в тому числі і чоловіка: *“Ken isn't something we're worried about. Ever (Barbie)”*. Саме така гендерна тенденція Барбіленд різко суперечить

реальній картині світу, де Барбі – це лише іграшка, красиве обличчя без жодного змістовного наповнення, що простежується в діалогах між лялькою та підлітками сучасності: “So you’re like “Barbie” Barbie? Like a professional bimbo?” “Barbie – No. Barbie’s not a bimbo. Barbie is a doctor and a lawyer and a senator and a Nobel Prize winner.” “You’re a Nobel Prize winner?” “Not me, but Barbie is (Barbie)”. Тоді як у світі Барбіленд Кен, який є уособленням маскулінного гендеру, може бути лише чоловіком, другом Барбі, серфером чи рятувальником на пляжі: “Surfing is not even my job. It is not lifeguard. Which is a common misconception (Barbie)”. Життя Кена є своєрідною боротьбою за увагу Барбі, де інші Кени одночасно виступають і друзями, і конкурентами. Таким чином, сценаристи однойменного фільму показують яскравий контраст між гендерами, де кожна Барбі є унікальною в цьому уявному світі, що пропонує широкий спектр навичок та професій саме для ляльки, підкреслюючи її пріоритетність та багатогранність, тоді як Кен залишається просто Кеном: “There are lots of different kinds of Barbie: Stereotypical Barbie, Weird Barbie, Adventure Barbie, ... but there is only one Ken for everything” (Barbie)”.

Протягом усього фільму ролі Барбі та Кена змінюються, залишаючись яскраво стереотипними, проте постійно перебуваючи у соціальній взаємодії. Це своєрідна спроба авторів наблизити відносини лялькових персонажів до реальної моделі, висміюючи усталені в суспільстві уявлення. Незважаючи на безкінечне протистояння гендерів, фільм все ж має щасливий кінець, де все стає на свої місця. Барбі та Кен – це не одне ціле, а дві особистості, кожна зі своєю дорогою в житті, навіть якщо важко відійти від цього стереотипу: “I just don’t know who I am without you, Barbie.” “You’re Ken”. “But it’s “Barbie and Ken”. There’s no just “Ken” (Barbie, 2023)”. Пройшовши всі випробування, герої усвідомлюють, що можуть жити так, як бажають, у своїх окремих світах: “I thought of Ken Land”. “Kendom?” “Kendom Land. Land of the free and the men (Barbie, 2023)”.

Список використаної літератури

1. Борисенко Н.Д. Лексичні засоби загальної оцінки у мовленні персонажів сучасної британської драми (гендерний аспект). *Вісник Житомирського університету ім. І. Франка*. 2004. № 16. С. 1-3.
2. Маслова Ю.П. Концептосфера гендерного дискурсу ЗМІ / Ю.П. Маслова. Нова інформаційна ситуація та тенденції альтернативного розвитку ЗМК в Україні. Вид-во НаУ “Острозька академія”. 2012. С. 57–69. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/1306/1/maslova5%20120412.pdf>. (дата звернення: 14.04.2024).

3. Рагімова Е.І. Лінгвістичні засоби вираження гендеру в англійській мові. Перекладацькі інновації: матеріали ІХ Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Суми : СумДУ, 2019. С. 160-162.

Напрямок 2. Проблеми і перспективи сучасної лінгвістики

Оксана Кречко

здобувачка вищої освіти 1 року навчання за другим (магістерським) рівнем історико-філологічного факультету ПВЗН «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м. Рівне

Науковий керівник к.ф.н. доц.Н.Г.Нісаноглу

АНГЛОКУЛЬТУРНІ МАРКЕРИ

Англокультурні маркери досліджуються вченими, які розглядають культурні аспекти англomовних країн: культурологами, антропологами, лінгвістами, істориками. Метою їхніх розвідок є вивчення англійської культури в її різноманітті, включаючи традиції, звичаї, обряди, мовленнєві практики та символи.

Загальні теми, які висвітлюються у контексті англокультурних маркерів, віддзеркалюють вплив історичних подій на формування культурних практик, способи, якими культурні маркери відображають та підтримують ідентичність груп або спільнот, а також роль маркерів у створенні та утриманні соціальних зв'язків.

Деякі вчені приділяють особливу увагу вивченню англокультурних маркерів та їхній ролі у формуванні англomовної культури. Наприклад, Девід Крістал зазначає, що англійська мова є не просто мовою, а ключем до культурної скарбниці, що розкриває перед нами систему цінностей та переконань англomовного світу. Це – динамічне явище, яке постійно змінюється та еволюціонує, що дає можливість досліджувати, як англійська мова та культура розвиваються з часом [3]. У своїй праці «English as a Global Language» науковець пропонує класифікацію англomовних маркерів, яка